

OÜ Inseneribüroo STEIGER

**Porissaare turbatootmisala rajamise ja töötamisega
kaasneva keskkonnamõju hindamise programm**

Tallinn 2015

SISUKORD

1. KAVANDATAVA TEGEVUSE EESMÄRK.....	3
2. KAVANDATAVA TEGEVUSE JA SELLE REAALSETE ALTERNATIIVSETE VÕIMALUSTE LÜHIKIRJELDUS.....	5
3. KESKKONNAMÕJU HINDAMISE SISU	7
4. HINDAMISE PROGNOOSIMEETOD.....	11
5. AJAKAVA	13
6. ARENDAJA, OTSUSTAJA, JÄRELEVALVAJA JA EKSPERDI ANDMED	14

LISAD

1. Jüri Meltsase 17.07.2015. a kirjalikud ettepanekud seoses KMH programmiga koos 27.07.2015. a vastuskirjaga.
2. Keskkonnaameti Harju-Järva-Rapla regiooni 17.07.2015. a kiri nr HJR 6-7/15/14930-3 seisukoht KMH programmile koos 27.07.2015. a vastuskirjaga.
3. KMH programmi avaliku arutelu (21.07.2015) protokoll koos registreerimislehega.

1. KAVANDATAVA TEGEVUSE EESMÄRK

OÜ Laaniku (edaspidi *arendaja*) taotleb Porissaare turbatootmisalal vähe- ja hästilagunenud turba kaevandamiseks maavara kaevandamise luba. Porissaare turbatootmisala paikneb Järva maakonnas Imavere vallas Taadikvere külas kohaliku tähtsusega Porissaare turbamaardla (registrikaardi nr 0347) kesk- ja lõunaosas. Porissaare turbatootmisala asub Türi metskond 165 kinnistul (katastritunnus: 23401:003:0174), mille sihtotstarbeks on maatulundusmaa (valitseja Keskkonnaministeerium ja volitatud asutus Riigimetsa Majandamise Keskus). Turbatootmisala mäeeraldise pindala on 115,84 ha ja selle teenindusmaa pindala koos mäeeraldisega on 162,21 ha. Mäeeraldisega piires on vähelagunenud turba kaevandatav varu 258 tuh t ja hästilagunenud turba kaevandatav varu 379 tuh t, mida on võimalik kasutada aiandus- ja kütteturbana. Maavara kaevandamise luba taotletakse 30 aastaks ja maksimaalseks lubatud aastamääraks 24 tuh t.

Porissaare turbatootmisala kuulub keskkonnaministri 13.01.2011. aastal vastu võetud määruse nr 7 alusel kaevandamisega rikutud mahajäetud turbaalade nimekirja, mille eesmärk on tagada varasemalt kaevandatud aladel turbavaru ammendamise ja korrastamise. Arvestades, et Eesti kasvuhoonegaaside emissioon on pindalaühiku kohta suur, on kaevandamisega rikutud mahajäetud turbaalade kasutusele võtmisega võimalik heitkoguseid vähendada. Maapõueseaduse § 64 lõike 4 alusel kaevandamisega rikutud mahajäetud turbaalade nimekirja kuuluvatele turbatootmisaladele turba kriitilise varu suurust ega kasutusmäära ei kohaldata, et soodustada varasemalt kaevandatud ja korrastamata turbatootmisalade kasutusele võtmist.

Arendaja esitas Porissaare turbatootmisalal tegevuse alustamiseks 08.09.2014. aastal Keskkonnaametile maavara kaevandamise loa taotluse. Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 3 punkti 1 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. KeHJS § 6 lõige 1 punkt 28 kohaselt on turba mehhaniseeritud kaevandamine olulise keskkonnamõjuga tegevus. KeHJS § 11 lõige 3 sätestab, et § 6 lõikes 1 nimetatud tegevuste korral algatatakse kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamine (edaspidi *KMH*) selle vajadust põhjendamata. Keskkonnaamet algatas Porissaare turbatootmisalal kavandatava tegevusega kaasneva keskkonnamõju hindamise 12.01.2015. a kirjaga nr 10-5/14/19471-7.

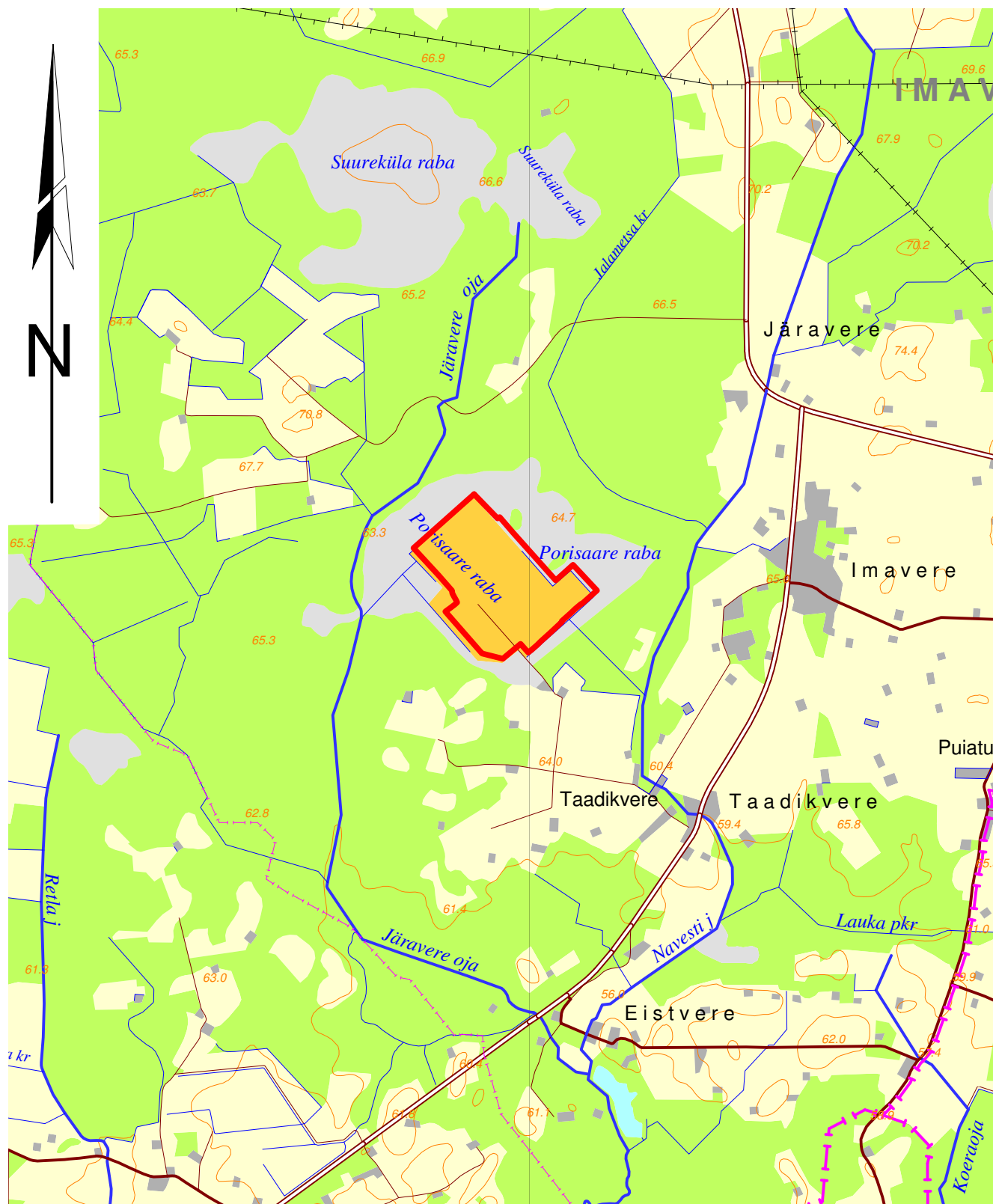
Keskkonnamõju hindamise eesmärk on hinnata Porissaare turbatootmisalal olemasoleva kuivendussüsteemi rekonstrueerimisega ja freesturba tootmisega kaasnevat võimalikku keskkonnamõju. Keskkonnamõju hindamise eesmärgid KeHJS § 2 lõike 1 alusel on:

- teha kavandatava tegevuse KMH tulemuste alusel ettepanek kavandatavaks tegevuseks sobivaima lahendusvariandi valikuks, millega on võimalik vältida või minimeerida keskkonnaseisundi kahjustumist ning edendada säästvat arengut;
- anda tegevusloa andjale teavet kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiivsete võimalustega kaasneva keskkonnamõjust ning negatiivse keskkonnamõju vältimise või minimeerimise võimalustest;
- võimaldada KMH tulemusi arvestada tegevusloa andmise menetluses.

ASENDIPLAAN

Joonis 1.1

M 1 : 50 000

Mäeeraldise piir

Märkused:

1. Plaani koostamisel kasutati Baaskaardi lehti 6322 ja 6411
2. Joonestamisel kasutati tarkvara Mapinfo 9.0 (litsents: MINWES0900922272)

2. KAVANDATAVA TEGEVUSE JA SELLE REAALSETE ALTERNATIIVSETE VÕIMALUSTE LÜHIKIRJELDUS

Porissaare turbatootmisala on mahajäetud turbatootmisala, mille kuivendusvõrk rajati 1980. aastatel. Tootmisväljakute kuivendamiseks rajati ~20 m vahedega kuivenduskraavid ning kuivendusvee kogumiseks ja ärajuhtimiseks kogujakraavid, millega muudeti Porissaare raba looduslikku veerežiimi. Turbatootmisalal plaaniti hakata tootma freesalusturvast, kuid sellega ei alustatud. Maardla lõunaosas on varasemalt väikeselt pinnalt käsitsi võetuna toodetud tükkturvast. Turbatootmisala maapind on tasane, mille absoluutkõrgused jäävad vahemikku 64,0 - 67,5 m. Enne turba tootmise alustamist olemasolev kuivendusvõrgustik rekonstrueeritakse: puhastatakse kraavid, raadatakse puistu, eemaldatakse sugekiht ja juuritakse kännud. Turbatootmisala väljaarendamise käigus rekonstrueeritakse vajadusel turbatootmisala sissesõidutee vastavalt kasutusintensiivsusele ja kandevõimele.

Kavandatav tegevus on Porissaare turbatootmisalal vähe- ja hästilagunenud turba kaevandamine pinnakihilise freesimise meetodil. Turbalasundi freesimissügavus sõltub peamiselt kuivamistingimustest ja freesitava kihi kvaliteedist. Vähelagunenud turba freesitava kihi paksus on keskmiselt 15 - 20 mm ja hästilagunenud turbal keskmiselt 10 mm. Tootmistsükkel koosneb turbakihi freesimisest õhukeste kihtidena, freesitud turba pööramisest, kuivanud turba vallitamisest, kogumisest ja aunatamisest. Olenevalt ilmastikutingimustest sooritatakse aastas keskmiselt 10 - 15 kogumistsükli.

Pärast turbakihi freesimist jäetakse turvas tootmisväljakutele kuivama. Kuivamise soodustamiseks pööratakse freesitud turvast sõltuvalt valmistoodangu nõuetele kaks kuni kolm korda. Kuivanud turvas vallitatakse ja kogutakse kokku mehaaniliselt traktoritega ja/või pneumaatiliste vaakumkogujatega. Turvas aunatakse vastavalt vajadusele, tavaliselt 2 - 3 tsükli järel tootmisväljakute otstes. Aunade kõrgus oleneb kasutatavast tehnoloogiast, turbaliigist ja kogumishooaja kestusest. Aunadesse kogutud turvas laaditakse tootmisperioodi välisel ajal ekskavaatoriga veoautode poolhaagistele ja transporditakse tarbijateni. Freesturba tootmisel loetakse tootmisperioodiks keskmiselt ajavahemikku mai keskelt kuni augusti lõpuni. Turba kaevandamisel kasutatakse peamiselt ratastraktoreid ja selle taha haagitavaid freesimis-, pööramis- ja kogumismehhanisme. Tootmisperioodi välisel ajal tehakse muid abitöid, puhastatakse kuivenduskraave ja korrastatakse väljaveoteed. Pärast turbavaru ammendamist turbatootmisala korrastatakse projekti alusel.

Turbatootmisalade kuivendamiseks ja turba tootmiseks on pikaajaliselt väljakujunenud parim võimalik tehnika, seetõttu toimub erinevatel turbatootmisaladel nii kuivendamine kui ka turba kaevandamine sisuliselt ühtviisi. Seetõttu Porissaare turbatootmisala kasutusele võtmisel reaalsed alternatiivsed võimalused ehk teised majanduslikult põhjendatud turba kaevandamise tehnoloogiad puuduvad. Võimalik on käsitleda, vaid mõningaid konkreetseid tehnilisi lahendusi ja töövõtteid. Kavandatava tegevuse asukoha valikul puuduvad samuti reaalsed alternatiivsed võimalused, kuna maavara kaevandamisel on asukoha valik seotud tarbimisväärse maavaraga antud kohas. Porissaare turbatootmisala piiride määramisel lähtuti aktiivse tarbevaru ja varasema kuivendusvõrgustiku paiknemisest.

KMH aruandes võrreldakse kavandatavat tegevust 0-alternatiiviga ehk olukorraga, et Porissaare turbatootmisalal vähe- ja hästilagunenud turba kaevandamiseks maavara kaevandamise luba ei väljastata. 0-alternatiivil olemasolevat kuivendusvõrgustikku ei rekonstrueerita ja mahajäetud turbatootmisala turba tootmiseks kasutusele ei võeta. See tähendab, et ei toimu ka arendajapoolset mahajäetud turbatootmisala korrastamist.

Kui keskkonnamõju hindamisel selgub uusi aspekte, käsitletakse sellest tulenevaid reaalseid alternatiivseid võimalusi aruandes samuti.

3. KESKKONNAMÕJU HINDAMISE SISU

Keskkonnamõju hindamise aruande koostamisel lähtutakse heakskiidetud KMH programmist. Juhul, kui aruande koostamisel ilmnevad täiendavad olulised mõjutegurid, käsitletakse neid samuti. Alljärgnevalt on toodud punktid, mida KMH aruandes kindlasti käsitletakse.

3.1 Arendaja, otsustaja, eksperdi, asjast huvitatud isikute ja organisatsioonide andmed. KMH algatamine, läbiviimine ja avalikustamine, kasutatud infoallikad ja KMH eesmärk.

3.2 Kavandatava tegevuse eesmärk ja vajadus. Kavandatava tegevuse vastavus õigusaktidele, planeeringutele ja arengukavadele.

3.3 Kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiivsete võimalustega eeldatavalt mõjutatava keskkonna kirjeldus ning keskkonnaseisund.

- Turbatootmisala asukoht, maakasutus, omand, asustus, infrastruktuur ja neist tulenevad võimalikud piirangud.
- Geoloogilised ja hüdrogeoloogilised tingimused ja maastik.
- Kuivendustingimused.
- Turbalasundi üldtehnilised näitajad ja maavara varu.
- Kliima.
- Taimed, loomad, rohevõrgustik, kultuuripärand ja kaitstavad loodusobjektid.

3.4 Kavandatav tegevus ja selle reaalsete alternatiivsete võimaluste kirjeldus.

- Turba tootmisel kasutatav tehnoloogia ja tehnika, ettevalmistustööd ja tootmisprotsess.
- Kavandatav tegevus ja selle reaalsed alternatiivsed võimalused.
- Soovitav korrastamise suund ja selle lühikirjeldus.

3.5 Kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiivsete võimaluste eeldatavad mõjuallikad, mõjuala suurus ning mõjutatavad keskkonnaelemendid.

Kavandatava tegevusega kaasnev mõju avaldub peamiselt turbatootmisala mäeeraldise piires. Väljaspool mäeeraldist mõjutatakse keskkonda olenevalt mõjutegurist sadade meetrite kaugusele. Konkreetsed mõjuulatused tuuakse välja KMH aruandes tulenevalt objekti iseärasusest.

- Turbatootmisalalt ärajuhitava kuivendusvee mõju pinnaveekogudele.

1980. aastatel rajatud kuivendusvõrgustiku eesvoolud on turbatootmisalast läänes paiknev Järavere oja (VEE1131900) ja idas paiknev Navesti jõgi (VEE1131600). Järavere oja suubub Navesti jõkke, mis kuulub Tallinna-Viljandi maantee sillast Taadikveres kuni Põltsamaa-Võhma maantee sillani Loopres keskkonnaministri määruse nr 73 alusel „Lõhe, jõeforelli, meriforelli ja hajuse kudemis- ja elupaikade nimistusse“. Keskkonnamõju hindamise käigus antakse hinnangud, et kas varasemalt on mahajäetud turbatootmisala kuivendamine eesvooludeks olevaid vooluveekogusid mõjutanud ja milline saab olema kavandatava tegevuse eeldatav mõju Navesti jõe ja

Järavere oja. Keskkonnamõju hindamise käigus arvestatakse Navesti jõe füüsikaliskemiliste näitajatega, veerežiimiga, jõevoolu tõkestatusega ja morfoloogiliste tingimustega.

Turbatootmisalalt ärajuhitas kuivendusvees seeditakse turba heljum enne eesvoolu juhtimist settebasseinides. Turbatootmisalal on olemas kaks settebasseini, mis vajavad puhastamist. Täpne turbalasuundi kuivenduslahendus projekteeritakse kaevandamise projektis.

- Turbatootmisala kuivendamise mõju soosetete veekihis.

Turba tootmine toimub soosetetes, mis on seotud soosetete veekihiga (joogiks kõlbmatu).

- Turbatootmisala kuivendamise mõju põhjaveele ja tarbekaevudele.

Ei ole põhjust eeldada, et antud juhult turba kaevandamine hakkab mõjutama joogivee kvaliteeti. Põhjavee kaitstuse võimaliku reostuse eest tagab turbalasuundi lamamiseks olevad järvelubi, saviliiv ja liivsavi, mis on head looduslikud veepidemed.

Keskkonnamõju hindamise käigus hinnatakse kavandatava tegevuse võimalikku mõju kohalike inimeste tarbekaevudele.

- Mõju infrastruktuurile, sealhulgas liikluskoormusele.

Porissaare turbatootmisalal ehitised, kommunikatsioonid ja muud kitsendusi põhjustavad piirangud puuduvad. Turbatootmisala on kohalike Porissaare (nr 2340116) ja Taadikvere (nr 2340013) teede abil ühenduses Imavere-Viljandi-Karksi-Nuia tugimaanteega (nr 49). Teekonna pikkus turbatootmisalalt kuni maanteeeni on ~2,5 km.

- Tootmisprotsessist ja transpordist põhjustatud müratase ja tolmu kontsentratsioon ning nende vastavus normidele.

Kavandatava tegevusega kaasneva müra normtase määratakse sotsiaalministri määruse nr 42 „Müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja mürataseme mõõtmise meetodid“ alusel. Tolmu ehk peenete tahkete osakeste kontsentratsiooni saastatuse tase määratakse keskkonnaministri määruse nr 43 „Välisõhu saastatuse taseme piir- ja sihtväärtused, saasteaine sisalduse muud piirnormid ning nende saavutamise tähtsused“ põhjal.

- Võimalikud jäätmed seoses turba kaevandamisega.

KMH käigus hinnatakse koostatud jäätmekava alusel võimalike jäätmete teket seoses turba kaevandamisega. Ettevalmistustöödel raadatakse puistu, eemaldatakse raba pealmine taimestunud kiht ehk sugekiht ning juuritakse kannud.

- Võimalikud keskkonnaavariid.

Masinate ja seadmete töötamisel turbatootmisalal võib sattuda turbalasuundisse õli ja

määrdeaineid. Võimalik tekkinud reostus võib kanduda kraavide kaudu eesvoolu ja mõjutada seeläbi sealset elustikku. Turba kaevandamise ohutusnõuded kehtestatakse majandus- ja kommunikatsiooniministri määrusega nr 172 „Kaevandamise ja kaeveõone teisese kasutamise ohutusnõuded“.

– Tuleohutus.

Rabad on nii looduslikus olekus kui ka kasutusel olles turbatootmisalana kõrge tuleohtlikkusega alad, seetõttu tuleb turbatootmisalal tuleohutuse eeskirju rangelt jälgida ja teha seejuures koostööd Päästametiga. Turbatootmisalal võib põleng tekkida turba isesüttimisel, summutist lendavast sädemest, hooletusest vms põhjusel. Turba kaevandamise ohutusnõuded kehtestatakse majandus- ja kommunikatsiooniministri määrusega nr 172 „Kaevandamise ja kaeveõone teisese kasutamise ohutusnõuded“.

– Loodusvara kasutamise otstarbekus ja vastavus säästva arengu põhimõtetele.

Säästva arengu seaduse § 2 alusel on looduskeskkonna ja loodusvarade säästliku kasutamise eesmärk tagada inimesi rahuldav elukeskkond ja majanduse arenguks vajalikud ressursid looduskeskkonda oluliselt kahjustamata ja looduslikku mitmekesisust säilitades.

– Mõju maastikule.

Taotletava mäeeraldise piires viljakat mulda ei leidu. Pärast turbavaru ammendamist koostatakse korrastamisprojekt lähtuvalt Keskkonnaameti esitatud korrastamistingimustest. Pärast mahajäetud Porissaare turbatootmisala korrastamist väheneb CO₂ emissioon atmosfääri.

– Mõju taimedele, loomadele, rohevõrgustikule, kultuuripärandile ja kaitstavatele loodusobjektidele.

Porissaare turbatootmisalast ~300 m kaugusele kagusse jääb II kaitsekategooria loomaliigi kanakulli (*Accipiter gentilis*) leiukoht (KLO9119039). Leiukoht registreeriti 17.05.2014. aastal.

Natura 2000 võrgustikku alad Porissaare turbatootmisala piirkonnas puuduvad, seetõttu Natura hindamist antud KMH raames läbi ei viida. Lähim Natura 2000 võrgustikku kuuluv Määru loodusala (EE0060102) jääb turbatootmisalast ~4,5 km kaugusele edelasse, mida kavandatava tegevusega ei mõjutata.

– Mõju inimese tervisele, heaolule ja varale.

KMH käigus hinnatakse kavandatava tegevusega kaasnevat mõju kohalikele elanikele. Porissaare turbatootmisalast jääb lähim elumaja ~420 m kaugusele kagusse Pika-Reinu (katastritunnus 23401:006:0049) kinnistule.

– Teiste tegevusliikidega koosmõju keskkonnaseisundile.

KMH käigus hinnatakse, kas kavandatava tegevusega võib tekkida koosmõju

turbatootmisalast ~860 m kaugusele idasse jääva AS-i Graanul Invest Imavere pelletitehase territooriumiga.

3.6 Kaasneva negatiivse keskkonnamõju vältimise või minimeerimise meetmed ning nende kasutamise eeldatav efektiivsus.

Kavandatava tegevusega kaasneva negatiivse keskkonnamõju vältimise või minimeerimise eesmärgil pakutakse välja leevendusmeetmed ning hinnatakse nende kasutamise eeldatavat efektiivsust.

3.7 Keskkonnaseire ja teiste keskkonnalubade vajadus.

Lähtuvalt KMH tulemustest antakse kavandatava tegevusega eeldatavalt negatiivse keskkonnamõju vältimiseks või vähendamiseks soovitusi keskkonnaseire tingimuste seadmiseks ja käsitletakse teiste keskkonnalubade vajadust.

Seejuures antakse soovitusi, et milliseid kvaliteedinäitajaid (sealhulgas nende piirväärtused, seire läbi viimise aeg ja sagedus) tuleb turbatootmisalalt ärajuhitavas vees enne Järavere oja ja Navesti jõkke juhtimist seirata.

Veetaseme muutuste jälgimiseks antakse vajadusel soovitusi seirekaevude määramiseks. Sellisel juhul kaevude seisukord ja veetase fikseeritakse seire käigus enne kavandatava tegevuse alustamist.

3.8 Kavandatava tegevuse võrdlus erinevate reaalsete alternatiivsete võimalustega ja nende paremusjärjestus.

Kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiivsete võimaluste võrdlemisel lähtutakse nendega eeldatavasti kaasnevast keskkonnamõjust ja hüvedest.

3.9 Kokkuvõte, soovitused ja koondhinnang.

3.10 KMH aruande koostamisel kasutatud infoallikad.

3.11 KMH aruandele lisatakse maavara kaevandamise loa taotlus, KMH menetlust kajastavad dokumendid, avalikustamise perioodil laekunud kirjad, avalike arutelude protokollid.

Avalikustamise perioodil laekunud kirjades esitatud ettepanekutele, vastuväidetele ja küsimustele ja avalikul arutelul vastuseta jäävatele küsimustele vastatakse kirjalikult, mille koopiad lisatakse samuti aruandele.

3.12 Kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiivsete võimalustega ei kaasne KeHJS § 20 lõige 1 punktis 4 nimetatud vibratsiooni, valguse, soojuste, kiirguse ega lõhnaga seotud tagajärgi. Seetõttu eelnevalt nimetatud mõjutegureid KMH aruandes ei käsitleta.

4. HINDAMISE PROGNOOSIMEETOD

Keskkonnamõju hindamisel võetakse arvesse üldtunnustatud keskkonnamõju hindamise alaseid teadmisi ja hindamismetoodikat. KMH aruande koostamisel kasutatakse objektiga seotud dokumente ja varasemalt teostatud uuringuid, kirjandust ning avalikke andmebaase ja infoallikaid. Lisauuringuid KMH raames läbi ei viida. Kasutatud kirjanduse loetelu esitatakse KMH aruandes, kuid peamised infoallikad keskkonnamõju hindamisel on:

- Eesti mahajäetud turbatootmisalade revisjon (2. etapp), Tallinn 2006;
- Porissaare uuringuruumi geoloogilise uuringu aruanne (varu seisuga 01.10.2013), Tallinn 2014;
- maavara kaevandamise loa taotlus, Tallinn 2014;
- EELIS (Eesti Looduse Infosüsteem – Keskkonnaregister): Keskkonnaagentuurist saadud andmed;
- Maa-ameti X-GIS rakendused;
- Eesti Vabariigi seadusandlus;
- kirjavahetus arendajaga.

Keskkonnamõju hindamisel hinnatakse kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiivsete võimalustega eeldatavalt kaasnevat keskkonnamõju lähiümbruskonnale järgnevate mõjukriteeriumite lõikes:

- kuivendusvee mõju pinnaveekogudele;
- kuivendamise mõju soosetete veekihis;
- kuivendamise mõju põhjaveele ja tarbekaevudele;
- mõju infrastruktuurile;
- müratase ja tolmu kontsentratsioon (hinnatakse eraldi);
- jäätmete teke;
- keskkonnaavariid;
- tuleohutus;
- loodusvara kasutamise otstarbekus;
- mõju maastikule;
- mõju taimedele, loomadele, rohevõrgustikule, kultuuripärandile ja kaitstavatele loodusobjektidele (hinnatakse eraldi);
- mõju elanikkonnale;
- koosmõju teiste tegevusliikidega.

Kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiivsete võimaluste võrdlemisel kasutatakse kaalutud intervallskaalat ehk *Delphi*-meetodit. See tähendab, et igale mõjukriteeriumile antakse vastava peatüki lõpus hinnang (hindepall) arvestades objekti keerukust. Kuna üksikute mõjutegurite omadused (kvaliteet) ja suurused (kvantiteet) on üldjuhul erinevad, siis kasutatakse mõjukriteeriumite hindamisel 11-pallist skaalata (-5 kuni +5), kus +5 tähistab väga olulist positiivset mõju ja -5 väga olulist negatiivset mõju (tabel 4.1).

Lisaks antakse igale mõjukriteeriumile kaal, mis arvestab kriteeriumi olulisust. Kriteeriumite kaalu määramiseks kasutatakse paariviisilist võrdlust. Iga kriteerium võrreldakse kõikide teiste kriteeriumitega. Olulisemaks peetavale kriteeriumile omistatakse väärtus 1, vähem olulisele 0. Võrdsete väärtuste korral, antakse mõlema kriteeriumi väärtuseks 0,5. Seejuures ei tähenda kriteeriumi väärtus 0, et kriteeriumi sisuline väärtus puudub, vaid võrrelduna teise kriteeriumiga on tema olulisus väiksem.

Tabel 4.1 Mõjude olulisuse skaala

0		mõju puudub	
-1	vähene negatiivne mõju	+1	vähene positiivne mõju
-2	nõrk negatiivne mõju	+2	nõrk positiivne mõju
-3	mõõdukas negatiivne mõju	+3	mõõdukas positiivne mõju
-4	oluline negatiivne mõju	+4	oluline positiivne mõju
-5	väga oluline negatiivne mõju	+5	väga oluline positiivne mõju

Kaalutud hinde saamiseks korrutatakse mõjukriteeriumile antud hindepalli selle kriteeriumi kaaluga. Kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiivsete võimaluste üldhinnang ja omavaheline võrdlus saadakse kõikide mõjukriteeriumite kaalutud hinnete summeerimisel.

5. AJAKAVA

Tabel 5.1 KMH raames kavandatavad tegevused ja nende ajakava

Nr	Tegevus	Täitja	Tähtaeg
1.	Keskkonnaamet teavitab KMH algatamisest	Otsustaja	12.01.2015
2.	KMH programmi koostamine	Ekspert	24. nädal, 2015
3.	KMH programmi esitamine otsustajale	Arendaja	25. nädal, 2015
4.	KMH programmi valmimise ja selle avaliku arutelu väljakuulutamise	Otsustaja	27. nädal, 2015
5.	KMH programmi avalik väljapanek	Osapooled	27 - 29. nädal, 2015
6.	KMH programmi avalik arutelu	Ekspert ja arendaja	30. nädal, 2015
7.	KMH programmi avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu ajal programmi kohta tehtud ettepanekutele, vastuväidetele ja küsimustele vastamine. Vajadusel KMH programmi parandamine ja täiendamine	Ekspert ja arendaja	30. nädal, 2015
8.	KMH programmi esitamine KMH järelevalvajale heakskiitmiseks	Arendaja	31. nädal, 2015
9.	KMH programmi heakskiitmine	Otsustaja	35. nädal, 2015
10.	KMH aruande koostamine vastavalt heakskiidetud KMH programmile	Ekspert	36 - 44. nädal, 2015
11.	KMH aruande esitamine otsustajale	Arendaja	45. nädal, 2015
12.	KMH aruande valmimise ja selle avaliku arutelu väljakuulutamise	Otsustaja	46. nädal, 2015
13.	KMH aruande avalik väljapanek	Osapooled	47 - 49. nädal, 2015
14.	KMH aruande avalik arutelu	Ekspert ja arendaja	50. nädal, 2015
15.	KMH aruande avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu ajal aruande kohta tehtud ettepanekutele, vastuväidetele ja küsimustele vastamine. Vajadusel KMH aruande parandamine ja täiendamine	Ekspert ja arendaja	51. nädal, 2015
16.	KMH aruande esitamine KMH järelevalvajale heakskiitmiseks ja keskkonnanõuete määramiseks	Arendaja	52. nädal, 2015
17.	KMH aruande heakskiitmine	Otsustaja	4. nädal, 2016

*Ajakava on prognoos ja võib muutuda vastavalt protsessiosaliste toimimiskiirusele

6. ARENDAJA, OTSUSTAJA, JÄRELEVALVAJA JA EKSPERDI ANDMED

Arendaja:

OÜ Laaniku
Kopra 10, Silla küla, Paikuse vald
86604 Pärnu maakond
Registrikood 12062740
Kontakt: Tarmo Thomson
Juhatuse liige
Tel: 384 7489
E-post: prelvest@hotmail.ee

Otsustaja ja järelevalvaja:

Keskkonnaameti Harju-Järva-Rapla regioon
F. J. Wiedemanni 13
72213 Türi

Ekspert:

OÜ Inseneribüroo STEIGER
Männiku tee 104
11216 Tallinn
Registrikood 11206437
Kontakt: Aadu Niidas
Keskkonnaekspert
Tel: 668 1013
E-post: aadu@steiger.ee

Ekspertühma koosseis:

- Aadu Niidas, keskkonnaekspert (litsents KMH 0145, 26.10.2017);
- Martin Kaljuste, keskkonnaekspert (litsents KMH 0151, 28.06.2018);
- Raili Kukk, keskkonnaspetsialist;
- Marge Uppin, hüdrogeoloog.